

5.4.5.1 Anvendelse af situationsbestemt kamerakig

På baggrund af en indstilling fra kommunen kan *Det Socialfaglige Nævn vedrørende Magtanvendelse over for Borgere med Handicap* (er beskrevet i afsnit 8.13) tillade anvendelse af situationsbestemt kamerakig over for en person med væsentlig og varigt nedsat funktionsevne. Det skal være for en afgrænset periode, når der er risiko for personskade. Forholdene skal i det enkelte tilfælde gøre det påkrævet. Og det skal ske for at afværge risikoen for personskade.⁴⁴⁷ Bestemmelsen kan anvendes i bo- og dagtilbud samt for personer, der modtager hjælp og støtte i eget hjem. Det er hensigten, at nævnets afgørelse højst må omfatte en periode på 12 måneder.

Personskade kan f.eks. være brækkede lemmer, hjernerystelse, forstuvninger, blodudtrædninger (blå mærker) eller lignende. Mindre overfladiske skader i huden, mindre blodudtrædninger (blå mærker), en flækket negl eller lignende anses ikke for personskade i denne sammenhæng. Hvad der anses for en personskade må dog vurderes individuelt i forhold til den pågældende person. I den forbindelse kan der lægges vægt på personalets generelle kendskab til personen og dennes adfærd, herunder eventuelle tidligere personskader. Det er en forudsætning, at risikoen ikke kan afværges ved mindre indgribende metoder, og at dette er forsøgt. Principperne om proportionalitet og skånsomhed skal overholdes.⁴⁴⁸

Der må ikke være tale om vedvarende overvågning. Det drejer sig om en forhåndsgodkendelse, som skal være afgrænset til nærmere beskrevne situationer samt til afgrænsede tidsperioder, som fastsættes af *Det Socialfaglige Nævn*. Det skal ske ud fra en konkret og individuel vurdering af nødvendigheden af overvågningen i den enkelte situation. Kameraet må kun optage i direkte tid; optagelsen må således ikke gemmes. Kameraet bør kunne indikere, hvornår det er tændt. En log skal sikre, at det kun er relevant personale, der kan anvende video-baseret kamerakig. Og loggen skal registrere hvem, hvornår, og hvor længe kameraet har været aktivt.

Personalet skal løbende vurdere, om betingelserne for kamerakig – risikoen for personskade – er til stede. Det vil ligeledes være personalet, som i den konkrete situation skal sikre sig, at mindre indgribende foranstaltninger ikke vil kunne afværge eller afhjælpe risikoen, inden kamerakig anvendes.

Afgørelser fra *Det Socialfaglige Nævn vedrørende Magtanvendelse over for Borgere med Handicap* kan indbringes for Ankestyrelsen.⁴⁴⁹ Indgrebet skal indberettes

til personalelederen, som skal sørge for, at indberetningen bliver sendt videre til kommunalbestyrelsen og tilsynet. Indgrebet skal ikke registreres hver gang. I stedet angives et skøn over hvor mange indgreb, der er foretaget, fra afgørelsen blev truffet eller fra tidspunktet for den seneste indberetning. Se eventuelt nærmere i Social- og Boligstyrelsens FAQ på Magtanvendelsesområdet.

Personalelederen skal jævnligt orientere pårørende og lignende om anvendelse af kamerakig. Pårørende skal dog ikke orienteres, hvis personen ikke ønsker det og selv er i stand til at klage.⁴⁵⁰

Kommunen skal udarbejde en handleplan for beboeren.⁴⁵¹

5.4.6 Optagelse i særlige botilbud uden samtykke

At flytte en person til et særligt botilbud uden dennes samtykke er et af de stærkeste indgreb i menneskets ret til at bestemme over sit eget liv. Reglerne er derfor ganske omfattende og stramme. Afgørelsen træffes af Familieretshuset (omtalt afsnit 8.8) efter en indstilling fra kommunalbestyrelsen.^{452 453} På grund af sagens alvor skal kommunalbestyrelsen sørge for, at personen får bistand af en advokat til at varetage sine interesser under sagen.⁴⁵⁴

De almindelige betingelser for at blive optaget i et botilbud, en plejebolig eller lignende skal være til stede. Det drejer sig både om midlertidige og om længerevarende ophold.⁴⁵⁵ Personens særlige behov skal være opstået på grund af betydeligt nedsat fysisk eller psykisk funktionsevne eller særlige sociale problemer. Personen skal have behov for omfattende hjælp til almindelige, daglige funktioner eller pleje, omsorg eller behandling. Og personens behov kan ikke blive dækket på anden måde.

Familieretshuset kan træffe en afgørelse, når en række omstændigheder er til stede:

- Det er absolut påkrævet, for at vedkommende kan få den rette hjælp.
- Hjælpen kan ikke leveres i den nuværende bolig.
- Den pågældende kan ikke overskue konsekvenserne af sine handlinger.
- Vedkommende udsætter sig selv for væsentlig personskade.
- Det er uforsvarligt, hvis man ikke sørger for flytning.

Som udgangspunkt er der tale om et varigt botilbud eller lignende, men reglen dækker også flytning til et midlertidigt botilbud eller flytning fra ét midlertidigt botilbud til et andet midlertidigt botilbud.